PADANGSCH
NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

1860. **ZATURDAG, 6 OCTOBER.** **No. 40.**

Hoofd-Bureau te *Padang* bij *R. H. van Wijk Rzn.* Te *Batavia* bij *H. M. van Dorp.* Agent voor de Padangsche Bovenlanden *O. E. Hansen Jr.* te *Padang-Pandjang.*

prijs per halfjaar voor PADANG . . . . *f* 7.50
„ „ „ „ SUMATRA . . . . „ 10,00
„ „ „ „ JAVA . . . . „ 12.50
„ „ „ „ NEDERLAND . . . . . „ 15,00

De prijs der Advertentien is *f* 1.— voor 10 woorden.
Bij herhaling betaalt men de helft.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Brieven franco.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

Woensdag den 3den dezer arriveerde alhier de stoomboot *Koningin der Nederlanden* medebrengende de laatste dagbladen waaruit wij ons haasten het belangrijkste aan onze lezers mede te deelen.

De belangrijke berigten van China deelen wij in ons volgend No. mede.

GOUVERNEMENTS-BESLUITEN.

Sumatra betreffende.

Voorkomende in de JAVASCHE COURANT 26 Sept. No. 77.

CIVIEL DEPARTEMENT.

GOEDGEKEURD.

~~Dat door den Gouverneur van Sumatra's Westkust:~~

BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS IN DE PADANGSCHE BOVENLANDEN.

ZIJN ONTSLAGEN:

Te Padang-Pandjang.

Eervol wegens vertrek, als leden: *E. Rappard* & *S. Locker de Bruijne* onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezen diensten.

ZIJN BENOEMD:

Tot Leden: Te *Fort-de-Kock*, *S. Locker de Bruijne* assistent resident van Agam, te *Padang-Pandjang*, *K. J. Jellinghaus* controleur der 1ste klasse in *Batipoe en X Kottas.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

BIJ HET KORPS GENIE & SAPPEURS.

BEVORDERD:

Tot 1ste Luitenant; de 2de Luitenant *W. J. Leers* van het korps.

GEEN VUILNIS OF AFVAL MEER.

(*Naar* CHAMBERS *Journal.*)

Toen Lord PALMERSTON onder het ministerie van Lord JOHN RUSSELL Secretaris van het binnenlandsch Bestuur was, was hem de zorg voor de hervorming van de gezondheidstoestand, zoo ook van eene menigte andere zaken opgedragen, welke aan de buitenlandsche staatkunde, waarmede zijn naam zoo bijzonder verbonden is, geheel vreemd waren. Terwijl hij zich hiermede bezig hield, leerde hij eene aphoristische stelling, welke zoowel om hare puntige sierlijkheid als hare waarheid voortreffelijk is: *Vuilnis is slechts een voorwerp op de onregte plaats.* Wanneer de maatschappij streng overeenkomstig deze waarhed te werk ging, zoo zouden wij jaarlijks *millioenen* besparen; wanneer wij in plaats van vuilnis en afval, keersel enz., als zaken zonder waarde te beschouwen, ons het geloof konden eigen maken, dat deze nuttige dingen op de onregte plaats zijn, dan zoude het met onze gezondheid en beurs in vele opzigten beter gesteld zijn, dan thans. Praktische scheikundigen wisten dit al lang; de geneesheeren prenten het niet zelden hunnen patiënten in; octrooijen voor nieuwe uitvindingen toonen dikwijls aan, dat men de zaak weet te waarderen, en de wereld wordt hierin met iederen dag wijzer. Eenige maanden na het sluiten der groote tentoonstelling van 1851 hield Dr. LYON PLAYFAIX eene voorlezing over eenige uitkomsten dezer verwonderlijke ontwikkeling en nam tot onderwerp van zijn betoog de jongste vorderingen in de industriële scheikunde.

Het vervaardigen van reukwerk was niet het minst merkwaardige van de bijgebragte voorbeelden. Hij toonde aan, dat de welriekendste parfumerien thans uit alledaagsche, uit de meest stinkende en afzigtelijke grondstoffen gemaakt werden.

Wanneer dit nu alles ware, zoo zoude het eene zegepraal der scheikunde en eene weldaad voor de menschheid zijn, maar ongelukkig trad de gezonkene zedelijkheid tusschen beide, en hielp een stelsel van misleiding en bedrog op de been. Het is wetenschappelijk, om uit reeds benuttigde en onaanzienlijke voorwerpen eene parfumerie te verkrijgen, gelijk in reuk aan die uit aangename vruchten of bloemen verkregen, maar het is onverschoonlijk haar naar de namen van die vruchten of bloemen te noemen en ten gevolge daarvan eenen hoogen prijs te nemen. Eene bijzonder stinkende olie, zegt Dr. PLAYFAIX, genaamd foesel-olie, ontstaat, als men brandewijn en whisky maakt; deze foesel-olie geeft, als men het met zwavelzuur en azijnzuur kali distilleert, de *peren-olie.* De *appel-olie* wordt uit dezelfde foesel-olie door distillatie met zwavelzuur en dubbele broomzure kali bereid. De *ananas-olie* is een produkt van de werking van zure kaas op suiker, of daarvan, dat men eene zeep met boter bereidt, en die met alcohol en zwavelzuur distilleert. Zij wordt in Engeland bij de bereiding van *ananas-olie* veel gebruikt. *Druiven-olie* en *cognacolie*, die men gebruikt om aan den Engelschen brandewijn den smaak van den Franschen cognac te geven, is bijna niets anders dan foesel-olie. De kunstmatige *bittere amandelen-olie*, die thans bij het parfumeren van de zeep en om het suikergebak smakelijk te maken, gebruikt wordt, wordt door de werking van salpeterzuur op de stinkende olie van de gasteer bereid. Menig schoon vrouwen-voorhoofd wordt met het *Eau de milles fleurs* besproeid, zonder dat men weet, dat zijn wezenlijk bestanddeel van den koestal afkomstig is.

Wij willen echter niet langer bij de schurkerij stilstaan, maar liever eenen blik werpen op eenige van de schier ontelbare wijzen van benuttiging van voorwerpen, die men vroeger voor

onnut hield, of meestal als zoodanigen beschouwde, welke naauwelijks eene wezenlijke waarde bezaten. Het afvijlsel van den rondtrekkenden ketellapper wordt met het afval van de paarde hoeven van den smid, of de weggeworpen wollen kleederen van de bevolking van Ierland vermengd en versieren straks daarna in den vorm van de meest glanzende blaauwe verf het kleed der hofdames. Het hoofdbestanddeel van den inkt was misschien een deel van een gebroken ijzeren band van een biervat. De beenderen van gestorven dieren leveren het hoofdbestanddeel van de tonderstokjes (Lucifers). Het hef of moer van den portwijn, zorgvuldig weggeworpen van den portwijn drinker, bij het oversteken van zijn lieflingswijn, wordt den anderen morgen in den vorm van Seidlitz-poeder van hem ingenomen, om de werking van de slemperijen van den vorigen dag weg te nemen. De afval der straten en der wasschingen van steenkolengas verschijnt, zorgvuldig bewaard, weder in het reukfleschje der dame, of wordt van haar gebruikt om *blanc manger* voor hare vriendinnen smakelijk te maken. Onlangs eerst is dit hoogst belangrijk onderwerp in veel grooter omvang behandeld door P. L. SIMMONDS, een ervaren man in alles, wat de grondstoffen der fabrijken belangt. In eene rede, gehouden in eene kunst-vereeniging, deed hij eene verwonderlijke menigte van voorbeelden kennen, om de benuttiging van schijnbaar nietswaardige stoffen aan te toonen. Eene bloote optelling daarvan zoude onze grenzen overschrijden. Zelfs als wij alles weglaten, wat betrekking heeft op het verzinnen van nieuwe voedingsstoffen voor het menschelijk wezen, alles wat de ontdekking van nieuwe vezelstoffen voor de papierbereiding en alle plannen betreft, om den inhoud der stadsriolen voor bemesting dienstbaar te maken, zou de menigte van voorbeelden nog verwonderlijk zijn.

(*Wordt vervolgd.*)

Padang, den 3 October 1860.

— Met het stoomschip *Koningin der Nederlanden* werden alhier wederom 56 militairen aangebragt.

Onder de passagiers van dat stoomschip bevondt zich een ontslagen *Regent* van *Poerwakarto* met gevolg. Deze persoon heeft zijn intrek in het *Hotel de Sumatra* genomen alwaar van wege het bestuur, kamers voor hem en gevolg waren besteld.

NIEUWSTIJDINCEN.

BATAVIA. 26 *September*.

Gisteren ochtend is van hier naar Nederland vertrokken per *Batavia*, kapt. Nije, de heer Dr. P. Bleeker, te bekend hier, om de opnoeming van een zijner veelvuldige titels en betrekkingen ter nadere aanduiding noodig te maken. Dr. Bleeker heeft een sprekend bewijs gegeven van de ongegrondheid der bewering, dat een tropisch klimaat ongeschikt is en den mensch ongeschikt maakt voor de beoefening der wetenschap. Gedurende een reeks van jaren beoefende dr. Bleeker met ijver en geluk de ichthyologie en verschillende andere takken der natuurkundige wetenschap, welke hem menigvuldige onschatbare bijdragen dankt. — Wij hopen, dat de heer Bleeker in Europa nog lange jaren in volle kracht met denzelfden ijver de wetenschap moge blijven beoefenen.

Verschillende zijner vrienden waren gisteren ochtend aan de afscheepsplaats vereenigd, om den vertrekkende den afscheidsgroet te brengen.

— De stand van het rijstgewas onder ult. Augs. was volgens een bij de *Javasche Courant* van jl. Zaturdag gevoegden staat:

Zeer gunstig in Batavia, Banjoemaas en Madura;

Gunstig: in Bantam, Buitenzorg, Krawang, Preanger-Regentschappen, Cheribon, Tagal, met uitzondering der afdeeling Pamalang, Japara, Rembang, Soerabaija, Pasoerwan, Bezoeki, Banjoewangi, Kadoe, Madioen en Kediri;

Vrij gunstig in Probolingo en Patjitan; *redelijk* in Bagelen.

Ongunstig in Pekalongan en Samarang, in welke laatste residentie ongeveer 23,000 bouws sawa's mislukt zijn.

— Bij dezelfde courant is een Tarief gevoegd, volgens welke inkomende regten op wollen en katoenen goederen, vervaardigd bewesten Kaap de Goede Hoop, bij invoer in Nederlandsch-Indie zullen worden geheven, gedurende het vierde kwartaal 1860.

—Gisteren avond ongeveer te tien uren ontstond er brand in kampong Ketapang, die, door den wind aangewakkerd, welhaast een dreigend aanzien verkreeg. De spoedig toegesnelde brandspuiten en vooral de krachtige hulp der militairen maakten het mogelijk, omstreeks te middernacht den brand meester te worden, terwijl de wind intusschen was bedaard. Negenentwintig huizen, waaronder vier van steen, zijn een prooi der vlammen geworden. De schade wordt op p. m. *f* 2000. begroot.— De oorzaak des brands schrijft men aan onvoorzigtigheid toe.

—Door den omgaanden regter in de eerste afdeeling is de inlander, die voor eenigen tijd den heer de Souza wondde, *vrygesproken* op grond van *mata glap*. Dat men dezen toestand beschouwt als den dader in een staat plaatsende, die hem de misdaad ontoerekenbaar maakt, laat zich verdedigen en de wet eischt dit; maar van den anderen kant heeft de maatschappij het regt te eischen, dat dergelijke personen schadeloos gemaakt en niet op vrije voeten worden gesteld.

Batavia, 12 September. Nog altoos, hoewel in mindere en steeds verminderende mate, blijven de ongelukkige gebeurtenissen te Samarang een onderwerp van konverzatie uitmaken. Met genoegen melden wij, dat alles thans rustig is. De hoofdaanleggers van den opstand te Samarang hebben hunne misdaad met den dood geboet, anderen, minder schuldig, zijn tot dwangarbeid verwezen, en zoo hopen wij, dat het den overige eene les en afschrikkend voorbeeld zij. Maar hoogst wenschelijk en noodzakelijk is het, om de schutterijen op een goeden voet te brengen. Wij verwijzen onze lezers naar een ingezonden stuk in ons no. 70, waar dit onderwerp wordt behandeld, en wij hopen, dat het opperbestuur in Nederland op deze aangelegenheid letten zal. Een korps goed georganiseerde en geoefende schutterij, is iets waarop men zich te allen tijde veilig kan verlaten.

Met de bewerking der rijst schijnt men in den laatsten tijd weinig te zijn vooruitgegaan. Het groote gewigt die deze tak van bestaan voor onze kolonie heeft, maakt het evenwel allernoodzakelijkst dat men trachten moet, deze industrie zooveel mogelijk te ontwikkelen.

Wel is waar bestaan er reeds op Java eenige groote etablissementen, geheel daarvoor ingerigt, terwijl de in gebruik zijnde machines geheel aan het doel beantwoorden, maar ongelukkiger wijze is de oprigting van dergelijke ondernemingen allerkostbaarst en uit dien hoofde voor partikulieren onbruikbaar.

Om in deze behoefte te voorzien zijn er werktuigen uitgedacht, wier aanschaffing betrekkelijk min kostbaar is, uithoofde van de gemakkelijkheid, waarmede deze kunnen voort bewogen worden en zoo noodig door de eigenaars zelven zijn te herstellen. Het ware te wenschen dat deze werktuigen, welke men dagelijks in de etablissementen der Heeren E. Chaulan Decleman & Co. kan zien werken, meer en meer in gebruik geraakten; terwijl wij ons overtuigd houden dat hun debiet zeer groot zal worden, zoodra men met hunne voordeelen beter bekend zal zijn.

De berigten van Sumatra's Westkust, Celebes en de molukken bepalen zich tot de vermelding van gewone zaken, en zijn noch bijzonder gunstig noch ongunstig.

Iets anders is het geval met Borneo, Hoe dikwerf ook geslagen en verstrooid, telkens komen de opstandelingen op nieuw en met verdubbelde stoutheid op dagen. De hoofdaanvoeders heeft men nog niet kunnen meester worden. Antasari heeft in 't Amoenthaysche ongeveer 3000 man bijeen en oefent grooten invloed op de bevolking uit. Had het voor een paar maanden al den schijn, dat binnen kort alles be-

slecht zoude zijn, thans is dit uitzigt welligt meer dan ooit te voren op den achtergrond geraakt. De moed en volharding onzer troepen zijn en blijven bewonderenswaardig. Officieren en soldaten, Europeanen en Inlanders, wedijveren in het betoonen van dapperheid en standvastigheid.

Pasoeroean, 3 September. Men schrijft ons uit Bezoeki Onlangs zijn drie vrouwen door een windhoos overvallen en bewusteloos neergeslagen, éene daar van is spoedig daarna overleden en de andere verkeeren beiden nog in eene staat van verdooving.

Eene andere Javaansche schoone heeft zich aan haar slendang verhangen en met een grasmes in den buik verwond.

De Rawon rookt dit jaar sterk en geeft nu en dan aschregens.

De Suikeroogst belooft zeer gunstig te zijn, terwijl de vrije tabakskultuur bestendig met goed gevolg vooruitgaat.

Soerabaija. 3 September. Men schrijft ons van Kediri, dd. 31 Augustus. jl.

MOORD TE BLITAR.

Op Zondag 26 Augustus ll. verliet de opziener Wolf, aangenomen zoon van een Europeesch sergeant te Madioen overleden, deze plaats, alwaar hij eene som van *f* 1000 Rec. was komen halen, ten einde die gelden te brengen naar Welingi, ongeveer 15 palen van hier verwijderd. Dien dag, noch den daarop volgenden te huis gekomen zijnde, werd er onmiddelijk onderzoek naar zijn verdwijnen gedaan, met dat gevolg, men zijn lijk op de gruwzaamste wijze verminkt, nagenoeg 3 palen van hier tusschen de Alang-Alang, op omtrent 10 schreden slechts van den grooten weg, terugvond. Het bleek aldra, dat de talrijke wonden van den ongelukkigen alle met een inlandsch moetal of parangmes toegebragt waren en tevens dat de moord door meer dan een persoon gepleegd was. Over het aangezigt waren drie houwen, waarvan een niet alleen het gebit maar tot de wervelbeenderen toe verbrijzeld had en hem de tong uit den mond hing. verder een houw wel drie vingeren diep in den schouder, terwijl zijne hand, waarmede hij het moordtuig schijnt te hebben willen afweren bijna geheel was afgesneden. De gelden waren natuurlijk verdwenen zoowel als zijn paard, dat eerst anderendaags werd opgevangen.

Zoo de daders van dit feit gevonden worden is het te hopen, dat eene voorbeeldige straf op hen worde toegepast, het geen te meer te wenschen is, dewijl de Europesche bevolking alhier in het geheel niet verzekerd is van het gerust bezit harer goederen, ten blijke waarvan moge dienen, dat alleen in de laatste 5 maanden vijf diefstallen bij Europeanen gepleegd zijn, waarvan helaas *geen enkel* door de policie alhier, is kunnen worden opgehelderd.

Geen wonder dus, dat deze straffeloosheid den inlander aanzet, om op het *midden* van den dag aan *den grooten weg* een moord te plegen, zooals hier het geval was.

Hartelijk wenschen wij dus, de daders van zulk een feit hunne verdiende straf niet zullen ontloopen. (*Soer.Ct*)

Soerabaya, 31 Augustus. Gisteren namiddag zag men de voor velen geheel nieuwe vertooning van eene militaire wandeling door de stad van de mariniers en matrozen van de hier ter reede liggende oorlogschepen. Deze troepen werden begeleid door de muziek van het zesde bataillon, die hen tot dat einde aan de citadel had opgewacht, en hunne flinke houding was voor vele een aangenaam en indrukwekkend gezigt.

Soerabaya, 3 September. Ter voorkoming van verontrustende gevolgtrekking deelen wij mede dat deze morgen eenige militairen bij den arakchinees aan de passar Pabean, zich in het genot van arak verlustigd hebbende, toen de onkosten betaald moesten worden, zich daaraan trachten te ontrekken en de volhardende eisch om betaling van den chinees, eene kleine schermutseling ten gevolge had. (*Oostpost.*)

— PALEMBANG.— (Augustus.) Ter hoofdplaats en in de binnenlanden is niets bijzonders van politiek belang voorgevallen. De gezondheidstoestand der bevolking liet in sommige streken veel te wenschen over; zoo werden in de divisie *Komering Ilir* velen door koortsen en buikziekten aangetast, met het gevolg, dat in het tijdverloop van eene maand 75 personen daaraan bezweken.

In de *Lematang Oeloe* is in den nacht van 16 op 17 Augustus jl. de doesoen *Keban*, van de marga *Pager Goenoeng*, met uitzondering van een drietal huizen en eenige padischuren afgebrand. Dit onheil, dat door onvoorzigtigheid moet zijn ontstaan, heeft volgens eene globale opgave, aan de bevolking een schade veroorzaakt van *f* 8,000 — à *f* 10,000.—

Van *Djambi* en *Moeara Kompeh* waren gunstige berigten ontvangen.

GEMENGDE BERIGTEN.

In Nederland wil de zomer maar geene warmte brengen. ... Het gebeurde te Samarang heeft veel schrijven veroorzaakt.... Het Bataviaasch Handelsblad heeft het volgens den Java Bode in veel opzigten met de beoordeeling van de daar gebeurde feiten erg mis.... Elk meent zijn uil een valk te zijn.... Volgens sommige Indische Couranten ziet het er zeer slecht uit in Nederlandsch Indie.... De gezondheidstoestand wordt gaande weg beter vooral hier op Padang.... Het schijnt dat zelfmoorden aan de orde van den dag zijn om vriend Hein hier wat te helpen.... De Suiker Contracten hebben de koloniesatie plannen weggeschoven en schijnen nu plaats te maken voor reforme plannen voor het gehalte van het leger, ook hier weer toepasselijk vader Cats *wie aan den weg timmert heeft veel berigts*.... Der Koffij veilingen der Handel Maatschappij worden door *multatuli* in zijn *Max Havelaar* niet veel goeds voorspeld.... Sumatra veiling 40,000 pikols @ *f* 34,58.... Geen nood voor eerst.... Een Opera- en een tooneelgezelschap worden gevormd voor een Padangsch tooneel.... Veel droogte hier, veel regen in Europa.... De koningin bragt nog 3799 adressen naar Singapore waarvan 567 voor die plaats zelve, wel een bewijs dat die bodem niet voor niet varen zal.... Tijd is geld ook weder hiermede.... Garibaldi heeft geheel Sicilie nu in zijne magt waarschijnlijk zullen wij spoedig kunnen schrijven de beide Sicilien in zijne magt... Fransche interventie in Syrie... Sommige bladen gelooven dat iemand in Holland om Timor denkt en geven voor, dat het Nederl. Escader voor Lissabon over de afstand van Timor die stad eerstdaagsch zal bombardeeren.... Errare humanem est.... De dieven te Padang schijnen verdreven te zijn, evenzoo amokmakers, enz.... Meer en meer gevoelde behoefte aan betere communicatie langs het strand te water en naar en met de bovenbinnenlanden.... Toenemende duurte ook hier.... Verbetering van eenige wegen om en bij de hoofdplaats in den laatsten tijd valt loffelijk te vermelden. — Heeren en Dames Vereeniging te Padang — *zonder DAMES.* — Verwacht binnen weinige dagen de *opening* van het *Padangsche Tooneel!*

Ingezonden stukken.

PADANG den 5 October 1860.

Mijnheer de Redacteur!

Er loopt hier een gerucht, dat de schutterraad zekeren Heer D... die contributie aan de schutterkas betaald, op grond dat hij in Uw blad eene annonce van eenigen omvang heeft doen plaatsen, in die contributie verhoogt heeft. Is dat zoo?

Staatsblad No. 92 van 1858 schrijft voor de schutterijen op Java voor, dat »*de contributie telken drie* jaren, NAAR GELANG DER BEHOEFTE VAN DE CONTRIBUTIEKAS *op voordragt van den Kommandant van het korps met overleg van den resident door den Gouverneur Generaal zal kunnen verminderd of vermeerderd worden.*»

Ik vermeen dat het reglement in bovengenoemd staatsblad voorgeschreven in der tijd van toepassing is verklaard op Padang, en in die meening volgen onderstaande bemerkingen.

Ik geloof dat de behoefte van de schutterkas te Padang niet groot genoeg is om eene verhooging van contributie in het algemeen noodzakelijk te achten veel minder eene zoo arbitraire als waarvan sprake is. In tegendeel wanneer ik zoo eens naga wie of al zoo contribueeren, en het getal is veel sterker dan dat der effective leden der schutterij, en ik vind daarbij onze voornaamste kooplieden, en bijna al de ambtenaren, en vergelijk daarmede de uitgaven uit die kas, volgens dat zelfde reglement aan den kommandant, aan den bode en de twee tamboers vide art. 30 en ik voeg de boetes, ook nog al aanzienlijk, getuige de klagte van *een volbloed schutter* in Uw blad in der tijd opgenomen, na aftrek van het bij art. 60 aan den bode toegestane een vierde, daarbij; dan heeft die kas een aanmerkelijk batig saldo en dit te meer daar hier art. 23 hoogst zelden en art. 31 van dat zelfde reglement nimmer tot eenige betaling aanleiding geeft. Dus mijns inziens kan er van behoefte volstrekt geen sprake zijn.

Dat in de tweede plaats uitdrukkelijk bepaald zijnde dat de contributie telken drie jaren door den *Gouverneur Generaal* kan verhoogd of verminderd worden, het mij uiterst vreemd voorkomen zoude dat hier op Padang zulke eene arbitraire handeling door de schutterraad zoude gepleegd zijn.

Daarom wenschte ik wel dat U deze regelen in Uw meer en meer gelezen blad een plaatsje wilde gunnen opdat ook in deze zaak die ieder contribuerend lid ten naauwste aangaat al de openbaarheid kunne heerschen die hier ook weder blijkt zoo noodig te zijn.

Ik heb voorts in de hoop dat dit schrijven een nazien van dat reglement voor ieder belangstellende ten gevolge hebbe alleen de nummers der artikelen aangehaald.

Ik heb de eer te zijn.
Uw Dienstw. Dienaar
Een CONTRIBUANT.

HANDELSBERIGTEN.

AAN- EN UITVOER te PADANG van den 29 Sept. tot en met den 6 Oct. 1860.

Aanvoer.

Van Batavia per Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Ned.* gezag. *E. Lewis.*
5 kisten chin. ruwe zijde , 125 corg. batik doeken , 12. 1 | 2 corg. batik slendangs , 20
rollen chin. zijde , 40 paren muilen , 37 ps. chitzen , 80 ps. tjelaas , 80 fl. arab rui-
kende olie, 32 ellen laken, 18 ps. europ. sarong, 12 doz. europ. shawls. *Said Osmar*
Maijdroos. 1 kist koralen , 30 vaten meel. *Purvis &Co.* 57 corg. europ sarong , 80 stuks
tjelees , 65 doz. ijzerwerk , 5 doz. siroop , 1 pikol inl. medecijn , 6 rollen laken , 1
corg. Java schoenen , 18 ps. chitzen , 72 doz. europ. doeken , 9 doz. pleetlepels , 90
doz. valsch ringen , 2 rollen wolle dekens , 20 pakjes kanten , 10 katjes oud koper-
werk , 4 katjes rozijnen , 4 katjes dadels , 10 blikken beschuit , 50 katjes ijzerdraad,
40 ps. ginghams , 1 pak. kat. garen , 50 doz. kruid hoorns. *Said Mohd. Aijdiet.* 1 pikol
europ. katoen witte garen , 7 corg. shawls , 5 corg. batik sarong , 8 paren muilen,
60 doz. doeken , 42 doozen europ. spelden , 4 ps. tjelees , 47 ps. chitzen , 17 doz.
messen , 17 katjes koperwerk , 20 fl. ghie. *Tamimie.* 380 ps. ged. katoen , 15 doz.
limonade , 2 bendij boomen , 10 stellen thee servisen , 5 kistjes gember , 2 kisten
diverse , 3. 3 | 4 picol suiker. *P. van Overzee &Co.* 1000 ps. witte katoen , 24 doz bier,
6 doz. wijn , 120 doz. spiegeltjes , 38 riemen Holl. papier , 5 kistjes gember , 14,000
ps. Java sigaren , 60 doz. europ. speelkaarten , 120 doosjes chin. blanketzels , 15 ka-
tjes valsch koralen , 30 doz. kouzen , 100 doz. & 21 corg. doeken , 19 ps. Jap. zijde,
1 ps. bl. katoen , 12 doz. borstels , 10 doz. bijtels , 4 pakken europ. lovertjes , 40
vatjes witte verf , 39 pikols zwd. ijzer , 6 pikols ged. visch , 2 pikols touwwerk , 11
ps. europ. zagen , 2 pikols samangka pitten , 10 pikols oud koperwerk , 2 pikols
ijzerdraad , 30 corg europ. sarongs , 10 corg. slendangs , 60 ps. chitzen , 35 ps. ging-
hams , 3 ps. laken , 18 doz. roskammen. *Oeitam.* 40 | m manilla sigaren , 50 pikols
suiker. *Paine Stricher &Co.* 1 kistje geweer , 1 kistje kramerijen. *W. Townsend.* 2 vatjes
verf , 3 kelders lijnolie. *Order.* 2 boullon , 10 blikken provisie , 2 doz. bessensap. *Or-*
der. 2 doz. stroop , 18 ps. koper schoteltjes , 6 ps. hoeden , 50 paren schoenen *Order.*
4 kisten chin. ruwe zijde , 37 corg. batik doeken , 410 doz. europ. doeken , 103 corg.
europ. sarongs , 64 ps. tjelees , 137 ps. europ. chitzen , 25 ps. roode katoen , 13 ps.
muilen , 10 paren schoenen , 1. 1 | 2 doz. leder buikbanden , 13 corg. zijde tjindies,
105 doz. europ. shawls , 2 doz. kruid hoorns , 400 ps. doerias , 100 ps. longcloths , 5
ps. laken , 4 klokken , 8 ps. broekengoed , 10 doz. messen , 1 zadel , 6 pikols witte
garen. *Sech Iserien Satrie.* 520 stellen kwalies , 19 kisten chin, vuurwerk , 200 doz.
spiegeltjes , 2 kisten zwavel stokjes , 1 kist chin. gek. papier , 960 pakjes naaigaren,
59 rollen chin. zijde , 3000 ps. chin. waaijers , 10 katjes kwik zilver , 20 pakjes chin.
vermilioen , 1. 1 | 2 pikol rotte kruid , 3000 ps. chin. vuurslagen , 60 | m Java siga-
ren , 16 doz. madeira , 25 doz. brandij , 2. 1 | 2 pikols varken vet , 2 doz. mostard,
3 pikols agal garen , 3 ps. ledige kisten , 10 paren schoenen , 240 pakjes chin. speel-
kaarten , 60 pikols ged. visch , 300 ps. witte katoen , 120 corg. tjindies , 320 pikols
arak , 185 corg. batik doeken , 4 pikols ambalo , 1 chin. doodkist , 1 pikol koralen,
20 vatjes spijkers , 1 paar chin. lantaarns. *Tjoa Seng.* 6 kisten diverso koopmanschap-
pen , 5 zakken kanarie pitten. *Ahamat Alie.* 80 ps. chitzen , 2 rollen chin. zijde. *Oei*
Andjiang. 192 corg. suman. sarong , 5 corg. sam. stroo matten , 200 ps. goenie zakken,
Bin sewa Tambie. 65 pikols aardappelen. *Order.* diverse gouvernements goederen,
3 kisten papier enz. *R. H. van WIJK Rzn.*

Uitvoer.

Naar Batavia via Benkoelen per st. *Macassar* gezag. *W. A. J. Kuller.*
5. 70 | 100 pik. was. 6 thails goudwerk. *Tjoa. Lok.* 3. 10 | 100. was , *Tjoa. Main.* 300 pik. gom-elastiek. *Purvis &Co.* 10. 04 | 20 corg. bl. moeries , voor Benkoelen. *Moht. bin sina tambie.*

Naar Nederland per Ned. schip *Julie* , gezag. *R. Brem.*
200 pikols koffy. *Purvis &Co.* 3990. 24 | 100 pikols koffy. *Paine Stricker &Co.* 158. 30 | 100 pikols rotting , 1464. 63 | 100 pikols zwt. peper , 40. 63 | 100 pikols foelie , 220. 30 | 100 pikols kassia , 167. 83 | 100 pikols gom-elastiek , 505. 97 | 100 pikols sago meel. *P. van Overzee &Co.*

SCHEEPSBERIGTEN.

AANGEKOMEN.

Den 2 Oct. Ned. barkschip *Johanna Elizabeth* gezag. *H. S. van Hien Jr.* van Sibogha den 26 September , groot 338 koijangs.

Den 3 October. Ned. Ind. st. *Koningin der Nederlanden* gezag. *E. Lewis* van Batavia via Benkoelen bestemd voor Padang groot 223 lasten.

VERTROKKEN.

Den 5 October. Ned. Ind. barkschip *Johanna Elizabeth* gezag. *H. S. van Hien* naar Batavia.

Den 6 October. Ned. Ind. stoomboot *Koningin der Nederlanden* gezag. *E. Lewis* naar Batavia via Benkoelen.

Den 6 Oct. Ned. barkschip *Maria & Hellegonda* gezag. *F. J. J. Bouwman* naar Nederland groot 704 tonnen.

TER REEDE LIGGENDE SCHEPEN OP HEDEN.

Ned. Z. M. schroefkorvet *Prinses Amelia* Kapt. Luit. ter zee *A. J. Kroef.*
Ned. Z. M. schoener brik *Macassar* kom. luit. ter zee 1ste kl. *Stort.*
Ned. Ind. schoener *Padang* gezagv. *Sidien*
Ned. Ind. schoener *Maria Catharina* „ *Radjidien.*

Vertrokken personen.

Sept 28 NIEUWENHUIJZEN, *Komies* van *Padang* naar *Fort de Kock.* ... Oct. 1 BORDEAUX en familie, *Opziener 3 kl.* van *Padang* naar *Matoea.* ... Oct. 1. DE BODE, *2de Luit.*, van *Padang-Pandjang* naar *Padang.* ... Oct. 2. GIESKER *tochouder*, van *Padang* naar *Padang-Pandjang.* ...Oct. 2. JOEL *Particulier* van *Padang* naar *Padang-Pandjang.* ... Oct. 2. SCHENAU *Adj. onder-officier* van *Padang* naar *Fort van der Capellen.*

Aangekomen Passagiers per Stoomschip *Koningin der Nederlanden.*

De Majoor der Infanterie PIEPER, echtgenoot en 2 kinderen. — de Kapitein der Infanterie BLOEM en echtgenoot, — de heer C. HEMISK. — Verder Z. M. troepen, 1 Chinees, 1 Arabier, 8 Maleijers en 8 bannelingen.

ADVERTENTIEN

Bevallen van een welgeschapen ZOON *Christina Helena de Preter* geb. van *Möschel.*
Padang den 1ste October, 1860.

Getrouwd:
S. STIBBE. Lz. te Singkara en
S. VAN GIGCH. te 'S Hage
'S HAGE, 18 *Julij* 1860.

Getrouwd;
A. H. J. DIEMONT.
en
A. E. MAIDMAN.
Padang. 23 Sebtember 1860.

De *Onderofficieren en manschappen* van de 6de Kompagnie van het 16de Bataillon Infanterie te *Padang-Pandjang* betuigen langs dezen weg hunnen hartelijken dank aan den WelEdG. Heer Luitenant *J. H. de Bode*, voor de welwillende wijze, waarop hij hen steeds heeft behandeld, en in het bijzonder voor het jongst genomen afscheid bij ZWEdG. vertrek naar *Lagoendie* (eiland Nias),
Namens allen voornoemd.
J. G. F. HEIJMEL.
Sergeant.

☞ *Vervolg der ADVERTENTIEN in het Bijvoegsel.*

☞ *Voor elk artikel in deze Courant voorkomende, stelt zich verantwoordelijk voor de wet*
R. H. VAN WIJK Rzn.

Gedrukt te *Padang* bij R. H. van WIJK Rzn.

BIJVOEGSEL

BEHOORENDE BIJ HET

PADANGSCH NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

Zaturdag, 6 October 1860. No. 40.

De Ondergeteekende bevreest GROOTE ADVERTENTIEN te plaatsen, berigt het geëerde PUBLIEK dat hij voortdurend door KLEINE ADVERTENTIEN het publiek van de ontvangene GOEDEREN kennis zal geven.

ONTVANGEN:

DIVERSE BRILLEN.

Blaauw en zwart LAKEN.

SATIN DE LAINE.

Diverse *GLAS- & KRISTALWERKEN.*

Dames en Jonge Meisjes *Italiaansche*

HOEDEN.

Alle soorten en kleuren van Handschoenen.

PADANG, 5 *October* 1860.

M. DANIELS.

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den Heer *J. B. Perry*, in leven gezagvoerder van de Ned. Ind. Bark *Padang Pandjang*, worden verzocht, om binnen drie maanden, gerekend van heden, aangifte of betaling te doen ter Secretarie der Wees- & Boedelkamer ter *Westkust van Sumatra* te *Padang*.

Namens het Collegie van Wees- en Boedelmeesteren aldaar.

De Secretaris.

ANDREE WILTENS.

PADANG den 6 October 1860.

TEHUUR en dadelijk te aanvaarden een HUIS gelegen op de *OLO*, toebehoorende aan den pupil *P. Ondaatje*, te bevragen bij het Collegie van Wees- & boedelmeesteren alhier.

Namens het Collegie.

De Secretaris

ANDREE WILTENS.

PADANG den 6 October 1860.

Bij den ondergeteekende verkrijgbaar:

SOERABAIJASCHE

AARDAPPELEN

in manden, aangebragt per het stoomschip *Koningin der Nederlanden*.

Wilson Theuvenet.

VERLOREN.

Een witte poedelhond luisterende naar de naam vau *Does*, halfgeschoren, met bruine neus, oogen & vlekken.

De gelukkige vinder wordt verzocht het beest te bezorgen aan het bureau dezer courant, kunnende des gevorderd op eene GENEREUSE belooning rekenen.

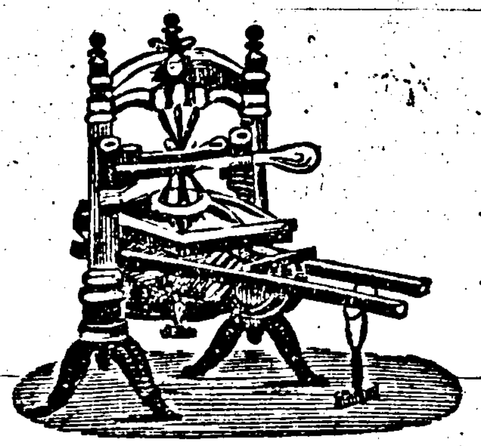

BOEK- EN COURANT DRUKKERIJ

VAN

R. H. van Wijk Rzn.

TE PADANG.

Bovengenoemde DRUKKERIJ is wederom door *NIEUWE*

LETTERSOORTEN, BLOEMEN EN

VIGNETTEN

aanmerkelijk uitgebreid geworden.

De DRUKLOONEN worden UITERST BILLIJK berekend.

Tarief, op franco aanvrage verkrijgbaar.

BOEKHANDEL

van

R. H. van WIJK Rzn.

Ontvangen per *Macassar* en *Koningin der Nederlanden:*

BERANGER Oeuvres posthumes. pracht uitgave. idem Chansons. pracht uitgave. NAPOLEON III door Gottschall ROORDA. Handwoordenboek der Nederduitsche en laag maleische taal. Van der BURG Natuurkunde. CANOT'S Natuurkunde, bewerkt door van der Burg. WEITZEL- Batavia in 1858. Hist. Geogr. Atlas der algem. en vaderlandsche geschiedenis. BAUDET. Rekenkunde 1ste—5de stukje.

Guitaar en Vioolsnaren compleete stellen in blikken doozen. Velijn papier 1ste en 2de kwaliteit. Post papieren waaronder rouwpost in 4 en 8 formaat. Teeken papieren (Sans fin enz.

Padang 6 Octobeer 1860.

TIJDSCHRIFT SUMATRA.

H. H. inteekenaren op bovengenoemd TIJDSCHRIFT worden beleefd verzocht hunne bewijzen van inteekening zoo spoedig mogelijk intezendeu, ten einde de uitgave geregeld kunne worden.

De Uitgever.

R. H. van WIJK Rzn.

LET WEL.

De ondergeteekende is nog genegen TEGEN VOORUITBETALING abonnementen op alle bestaande HOLLANDSCHE ENGELSCHE, FRANSCHE en DUITSCHE

COURANTEN EN TYDSCHRIFTEN

voor 1861.

aantenemen.

Men wordt echter beleefd verzocht vóór den 20 *sten* dezer de bestellingen te doen.

Padang, den 5 October 1860

R. H. van Wijk. Rzn.

Gedrukt te *Padang* bij R. H. van WIJK Rzn.